

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:

Egész évre	-----	130 L.
Fél évre	-----	70 L.
Negyed évre	-----	40 L.
Egyes szám ára	-----	3 L.

Főszerkesztő:

GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztő:

PETRES KÁLMÁN

Egész éves előfizető, naptárunkat ingyen megkapja.

Megjelenik minden szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
17 Strada Baron L. Pop (volt Brassai-utca)
5. szám

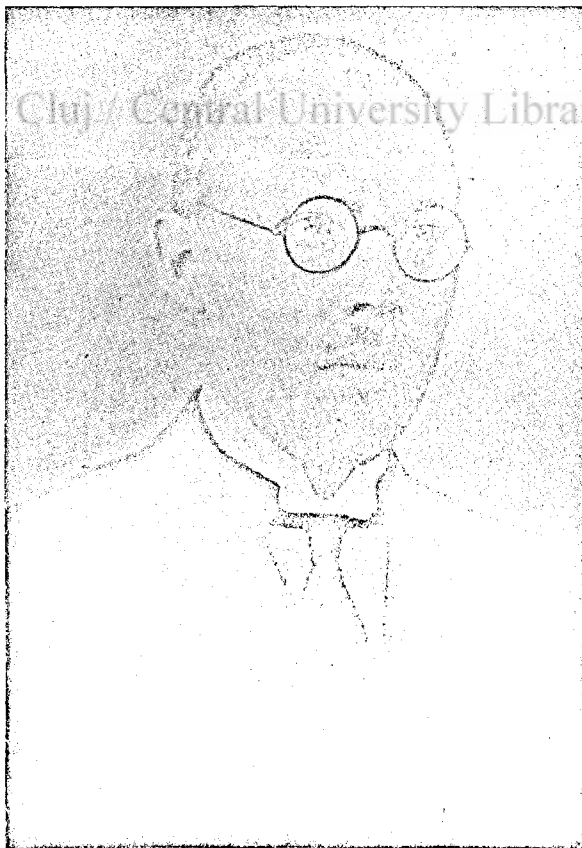
Köszöntés Dr. Makkai Sándor református püspökhöz.

Ami idáig vágy és vélemény volt, immár törvényes valóság: az erdélyi református egyházkerület megválasztotta új püspökét dr. Makkai Sándor személyében. Örömet és megnyugvást jelent ez a református hívek seregében Háromszéktől Kálotaszegig, a szőlőtermő Szilágytól a feketegyémántos Zsilvölgyéig. Sőt örömet és megnyugvást jelent Makkai Sándor püspökké választása az egész romániai magyarság körében. Hisz újra fölcsendül a vezéri szó mindazokon a helyeken, ahol az ige a Nagy Károly messzenéző és elszánt alakjának — ah! oly korán történt s megrázó fölemésztődése után némaságba merült el. Hisszük, sőt bizonyosra vesszük, hogy az új püspök méltó utóda lesz nagynevű elődének: híveinek hű főpásztora s ez által magyar népünknek is bölcs és lelkes vezetője.

Erre a bizalomra jogosít fel mindnyájunkat az emlékezet, a Makkai eddigi pályájára való rá gondolás.

Makkai nagyatyja marosmenti falusi gazda volt; atyja már híres tanára az enyedi ref. Bethlenkollegiumnak. Küzdelmes körülmények között elvégezve a középiskolai tanulmányokat, Makkai a kolozsvári ref. teológiának s egyúttal az ottani egyetemnek is

egyik legkiválóbb hallgatója lett. Tanulmányaiban páratlan előhaldást téve világosan fölismerte a tudomány nagy igazságait, az emberi lélek örök erényeit és örökké

megisméltendő gyöngéit. S ahová és amerre az Istennek rendelése állította, fáradhatatlan lelkesedéssel hirdette a tudomány igazságait, hogy a lélek örök erényei által megnyugtassa vagy fölrázza a gyenge embert. Előbb Vajdakarácson volt egyszerű falusi lelki-

pásztor, onnan a messzi földön híres Sárospatak teológiai akadémiájához hívták meg tanárnak. S bár ott is kecségető szeretet és várakozás vette körül személyét, habozás nélkül tért vissza Kolozsvárra teológiai tanárnak, mikor szólította a hívó szó. Azóta itt élt és működött körünkben, mint eddig is a vezetők között az első egyike.

Makkai tudós és költő, ige-hirdető és példaadó, fáradhatatlan a munkában s bölcs a megfontolásban. Sokan vannak, akik még emlékeznek arra a nagyszabású tanulmányra, amelyben Makkai az egész erdélyi magyarság közművelődési, főként iskola-politikai helyzetét összefoglalta. Ezt a nagy munkát, célkitűző megállapítást a Magyar Párt brassói nagygyűlése egyhangulag elfogadta volt zsinormértéknek. Irodalmi és tudományos életünknek minden mozzanatánál sullyal esett a megfontoló elhatározás mérlegébe a Makkai Sándor fel-fogása és véleménye. Ami

pedig magát a ref. egyházi életet illeti, abban Makkai nemcsak hivatali kötelesség, de lélek és hivatás szerint is kivette a derekas részt. Bizottságokban és igehirdetésben, tanácskozásokon és egyházi vizsgálatokon fáradalmas kitartással, de a hivatásnak derült-

ségével teljesített hasznos, építő munkát.

S még mennyi emlékezetre érdemest lehetne felsorolni a Makkai fiatal életének szép tényeiből annak bizonyosságául, hogy nem fog megszégyenülni a bizodalom, amely őt főpásztorra emelte.

Mi azonban csak egyet említünk még fel. Makkai Sándor egész lélekkel és teljes odaadással hiva és támasza volt ennek a mi lapunknak, a magyar nép műveltségét előmozdító mozgalomnak. És e mellett nem tudjuk feledni azt sem, hogy Makkai — tanártársaival együtt — a legnagyobb készséggel jelent meg a legfélreesőbb falusi gyülekezetben is az u. n. presbiteri értekezleten. Öröm volt neki kimenni a falu kérgestenyerű emberei közé. Meghallgatta lelkük vergődését a jóért és két kézzel szórta közöt-

tük a keresztyénségnek a Jézus életéből kivirágzott kincseit. És lehet-e, van-e áldottabb és drágább, termékenyebb emberművelés, mint mikor a keresztyénségnek üdvössége, a tudománynak felvilágosító ereje teljessé válik az egyszerű emberek ajakán fölcsendülő imában, az egyszerű emberek dolgos kezemunkájában?

Nemcsak mi, nemcsak a ref. egyház, de a romániai egész magyarság örvendező bizalommal köszönti dr. Makkai Sándort a püspöki méltóságban. Legyen áldott az ige, melyet hirdet a szószékről; legyen fölemelő a kézfogás, melyet a testvéreknek nyújt, legyen építő a tanács, melyet veend tőle a falu és az ország, az ember és a társadalom.

Mert törvény, hogy a jóság terjedjen s áldást teremjen.

Dr. Kristóf György.

Ugron István politikai hagyatéka.

Az erdélyi magyarság politikai élete nehezen indult meg. Kezdetben a célt sem láttuk világosan, amely felé haladnunk kell, a formát is nehezen találtuk meg, amely erőink kifejtését biztosítani volt hivatva. Belső nehézségeinket a hatalom gyanakvása, az uralomra jutott nemzet türelmetlen kitérései nagy mértékben fokozták. Azoknak a férfiaknak, akik ezekben az átmeneti időkben a magyarság élén állottak, a legsúlyosabb történelmi feladatot kellett megoldaniuk: meg kellett gyógyítani egy a szívéből, lelkéből vérző nemzetet és utat kellett törniök számára a jövőt teremtő, alkotó munka felé.

Ugron István a hétéves küzdelemnek minden fordulatából kivette részét. Ott volt a szervezkedés első kísérleteinél, tevékeny segítő társa volt br. Jósika Samunak az első politikai szárnypróbálgatásoknál.

Az a három év, amit az Országos Magyar Párt élén töltött, jobbrészt már az alkotó munkának, itt-ott a fölcskillanó eredményeknek ideje volt. Husvét

levelében, amelyet lemondásának bejelentésére küldött szét, nagy világossággal, megkapó erővel mutatott rá ennek a három évnek küzdelmes folyására. Ez alatt az idő alatt az erdélyi magyarság politikai céljai megvilágosodtak és öntudatosokká lettek, a politikai működés formái mind főben, mind tagokban kialakultak, az élet lüktetése védekező küzdelmekben, bátor kezdeményezésekben derekasan megindult.

A husvéti levél hü képet rajzol erről az időről, ám nekünk, akik a ma történetét vizsgáljuk: az elvek és eszmék mögött az embert is meg kell látnunk, aki a történelem ítélőszékéről szól hozzánk.

Ugron István gondviselészerű embere volt a magyarságnak a közelmúlt években.

Igazi férfiú, aki nem ravaszkodott, nem kevert kártyák zárt ajtókat mögött, hanem nyílt sisakkal tekintett mind a belső nehézségekre, mind a hatalom kerülgető fogásaira. Egyenességéből eredt, hogy mind barát, mind ellenség föltétlenül megbizott benne, szentírásnak vette szavát.

Nem ágált a színen hiu pávaként: a közvéleménytől nem kívánt tömjént, a közügy szolgálatától nem fordult el apró sértődések miatt. A legszerényebb emberhez is megtalálta a magyar testvér szót s ő aki előző méltóságaiban világtörténelmi eseményeknek volt tanuja és résztvevője, hűséggel vállalta az elszakadt magyarság sorsát s megértéssel hordozta a mi kicsinyes küzdelmeinknek, megáláztatásainknak keresztjét.

Nem licitált mohón lefelé a hatalom elnyerése és megtartása végett. A tárgyalások során, amelyeket a párt az ő vezetése alatt folytatott az uralkodó nemzet tényezőivel: csak a bölcs engedékenység határáig ment el, szavát mindig erélyesen fölemelte a kislelkű megalkuvások ellen.

Nagy gonddal figyelte a népmozgalmakat, örült a nép kulturális előhaladásának, a magyar szellem ápolását sürgette minden nemes eszközzel. Hálásan ismerjük el, hogy milyen odaadó érdeklődéssel kísérte kis lapunk nemes törekvéseit.

Erényeihez szerencsés külső tényezők járultak. Nagyon sok nyelvet tud, ismeri a nyugati nemzetek lelkét gondolkozását, fontos küldetések alkalmával egyforma otthonossággal mozgott politikai és vallási összejövetelek nagynevű külföldi képviselői között.

Lemondó levele is nemes jellemére vet fényt. Ime, mihelyt azt véli, hogy a magyarságnak útjában állanak azok az elhatározások, amelyek az ő elnöki közreműködése mellett egy politikai meg egyezés fölbontására vezettek: személyét habozás nélkül kész fölálldozni, hogy a magyarság tovább szabad elhatározását biztosítsa.

Ezt a levelet méltán tekintjük úgy, mint Ugron Istvánnak hét év küzdelmeiből leszűrt politikai hagyatékát. S most, amikor a legnagyobb erőpróba előtt állunk amikor rövid hetek múltán — a parlamenti választások rendjén — ország-világ előtt bizonyoságunkat fogunk tenni politikai érettségünk-

ről: újra meg újra erőt kell meríteni ebből az erkölcsi örökségből.

Az örökségnek pedig legértékesebb drága köve: *a magyar egység!* Ennek a vezérlő fényénél kell a nagy próbát megállanunk. Ugron István utolsó elnöki ténykedésével is a magyar egységet kívánta szolgálni. Utódjául ugyanis olyan férfit jelölt ki gróf Bethlen György személyében, aki minden tekintetben képes arra, hogy a nemes hagyatékot megőrizze és azon tovább építsen. A vezéri zászló méltó kezekbe került, kövessük egységesen a küszöbön álló küzdelmekben!

Ugron Istvánnak még bizonyára sok szava lesz az erdélyi magyarság közéletének irányításához. Mostani megnyilatkozását hét év munkájának tanulságaiként könyveljük el. Azonban az elvek, eszmék mellett, amiket a husvét levelében lelkünkre köt, nem szabad elfelednünk politikai hagyatékának egy másik, nem kevésbé értékes részét — nemes, fölemelő példaadását!

Gyallay Domokos.

Közös fronton.

A Bratianu-kormány négy esztendőn keresztül mindent elkövetett, hogy a népnek, de különösen a kisebbségeknek szabadság jogai ki ne fejlődhesenek. A negyedik esztendő végén a községi választásokkor, mintha jó utra akartak volna térni. A népakarat meg nyilvánulásának útjába erőszakot nem állítottak s a kisebbségekkel szemben is, mintha jóvá akarták volna tenni a múltak bűneit. Persze nem ingyen. Támogatást és segítséget kértek érte cserébe, hogy hatalmuk virágzásának idejét meghosszabbítsák. Amikor pedig a legteljesebb és legeredményesebb segítség mellett sem sikerült nekik, visszaestek és elkövették kormányzásuk legnagyobb bűnét: megszerkesztették és törvénné tették azt a választójogi rendszerüket, mely a leadott szavazatoknak a felét a kisebbségben maradt pártoktól egyszerűen elveszi és az utánok járó képviselősegeket minden további nélkül odaadja a kormánynak könnyű prédaképen.

Ez a törvény a népkisebbségeket csaknem teljesen megfosztja a népkép-

viselet jogaitól, ha mindegyik a maga külön útján igyekeznék érvényesülni. Csak néhány megyében jutnának ezekben mandátumhoz, másutt csak a felét kapnák meg annak, ami a lélekszámuk arányában megilletné őket, a legtöbb helyen pedig mindenképpen kiaknának. Hogy ez a törvény azonban, mely ilyen rossz helyzetet szán a kicsiny politikai csoportoknak és a népkisebbségeknek, *épen ezzel figyelmeztet és megtanít arra a nagy erőre, mi a közös érdekek és célok szövetkezésében rejlik.*

Alighogy kihirdették ezt a jogfosztó legújabb törvényt, a négyéves liberális uralom betetőzését, a kisebbségi népek vezetői azonnal felismerték az új helyzetet s egyetlen alkalmat sem mulasztottak el annak a hangsúlyozott kinyilvánítására, hogy *a kisebbségi népek itt Romániába végzetlenül egymásra vannak utalva s épen ezért sem a most következő országos választásokra, de a távolabbi jövőben sem, többé egymás ellen menni nem fognak és egymás erőinek emésztése helyett együttesen fognak ezentúl a jogszerzés és keserves önvédelem munkájához látni. Ezzel a megvilágosodással a magyar, a szász és a sváb népek szoros politikai érdekszövetségbe kerültek egymással és semmi oka sincs annak, hogy ehhez az érdekszövetséghez a helyi közeli bizonytalankodó zsidóság s a távolabbi jövőben a többi román tartományok népkisebbségei: az oroszok, a bolgárok, a törökök s a többi néptörödékek ne csatlakozhassanak.*

A zsarnokság mindig önmaga alatt vágja a fát s így nem is olyan meglepő, hogy épen ez a választójogi törvény szab kezét, hatalomra törő csoportoknak akarja a kormányt biztosítani s mozdítja elő és siettetni a legnagyobb mértékben épen a legjobban, a sorszerűen elnyomott csoportoknak, a népkisebbségeknek az erőrekapást és sorakozását a sikert ígérő szabadság küzdelemre. Végre tehát az országnak műveltségben, gazdasági erőben legelőbbre való közel ötmillió kisebbségi népei politikai téren is egymásra találtak.

Dr. S. I.

KÜLFÖLD

Olasz törekvések Mussolini ellen merényletet követtek el. Egy vallási örületben szenvedő kath. lr asszony, Lady Gibson lőtt reá revolverből. A golyó azonban csak az orra cimpáját sértette meg Mussolininak. Sokkal súlyosabb következménye volt a merényletnek az olaszországi szocialistákra nézve, akiknek több szerkesztőségét s egyéb intézményét tette tönkre a fasiszta tömeg a merénylet fölötti felháborodásában. Mussolini maga könnyen vette a dolgot s megállapított terve szerint már másnap Tripoliszba, Olaszország ez egyetlen jelentős afrikai gyarmatába utazott, megsebzett orrán egy hatalmas kötéssel. Tripoliszban nagy ünnepekkel fogadták az ottlakó olaszok és arabok egyaránt. Meglátogatta a háborúban elesett hősök síremlékét s azután a fasiszták házába ment. Üdvözlő beszéddel fogadták, amire ő természetesen válaszolt s épen ez a válasz az, ami nagy feltűnést keltett az egész világon. „Fel akartam hívni az olaszok figyelmét erre a tengerentúli országra — mondta. — Ez az első nap, amit itt töltök, lelkesedéssel tölt el engem, mert látom, hogy az olaszok a fasiszta Olaszországot akarják, ezzel új korszakát nyitva meg a világtörténelmnek. *Nem jelentőség nélkül való az, hogy most ennek a tengernek partjain időzöm, amely Róma tengere volt és ismét Róma tengere lesz.*“ A beszéd idézett utolsó mondata nyilván bejelenti Olaszországnak azt a törekvését, hogy a Földközi-tengert olasz tengerre akarja változtatni, gyarmatpolitikájának biztos sikere érdekében. Olaszország valóban tul népes állam. Területe 20 millió embernek adhat tisztességes megélhetést s majdnem 40 millió van összezsúfolva rajta. Ezek részére csakugyan az afrikai település látszik a legjobb megoldásnak, Tripolisz közelségének s Olaszországéihoz hasonló viszonyainál fogva. Az a körülmény azonban, hogy Olaszország az egész Földközi tengerre igényt tart ezen a címen, élénk feltűnést, sőt izgalmat keltett a Földközi-tenger partján fekvő s így ennek életében érdekelt országokban, elsősorban Franciaországban és Szerbiában és semmiképpen sem fogja javítani ezeknek Olaszországhoz való viszonyát.

A legújabb hírek szerint Olaszországnak egyéb tervei is volnának Afrikában, még pedig az Abesszínai királyságra nézve, ahonnan egyszer már csufur kudccal visszaűzték. Abesszínia hegyes tengerparti ország Északkeleti Afrikában. Egyike a legrégebb

keresztény királyságoknak, harcokban edzett néppel. Olasz és angol gyarmatok veszik körül s a hírek szerint Olaszország és Anglia osztoznának rajta. Épen ezért a hír nem nagyon valószínű. Inkább olasz kívánság lehet ez, amit az angolok nem igen fognak figyelemre méltatni.

A Népszövetség és Oroszország. Ismeretes az az ellenséges érzés, amit a Népszövetséggel szemben az orosz-szovjet hirdet. Egyetlen meghívását sem fogadta el a Népszövetségnek s legutóbb visszautasította a májusi leszerelési konferenciára való meghívást is. Az ok — helyesebben ürügy — erre az, hogy a konferenciát Svájcban tartják, ide pedig a szovjet képviselőt nem küldhet, mióta a svájci kormány előzetes figyelmeztetés ellenére nem akadályozta meg Vorovszky népbiztos meggyilkolását, sőt futni engedte a gyilkosokat. Az ellenséges érzés valódi oka azonban nem ez, hanem az, hogy a szovjet a világ szocialistáival egyesülve meg akarja dönteni a Népszövetséget, amelyet gyengének tart arra, hogy újabb háborút megakadályozzon. Ezt a tervét ki is jelentette a legutóbbi moszkvai kongresszuson és kibocsátotta a felhívást az egyesülésre.

Megújult a francia kormányválság. Ezzel a kérdéssel — úgy látszik — állandóan foglalkoznunk kell. Ezúttal Malvy belügyminiszter lemondása a zavar oka, Malvyt a Clémenceau-kormány annak idején elítéltette, mint hazaárulót. Utóbb egészen tisztázta magát, de még mindig olyan nagy vele szemben az ellenszenv a kamara jobb oldalán, hogy kénytelen volt visszalépni. Ez pedig a baloldali pártokat kedvetlenítette el, úgy, hogy Briandnak újra kell kezdenie a tojás táncot. Nem nagyon csábító dolog francia miniszterelnöknek lenni.

Az új szerb kormány. Sándor király Uranovics Miklós volt építésügyi minisztert bizta meg a kormányalakítással, aki a Rádicsék bevonásával meg is alakította a kormányt. Az új kormánynak nem jósolunk hosszú életet. mert a szerbek a Radics magatartása miatt el vannak keseredve s ellenséges érzésüket fokozza az a horvát terv, hogy gazdasági és kulturális szempontból öt részre osztják a szerbek szerint egységes szerbiát: Horvátországra, Szerbiára, Montenegróra, Szlovéniára és Bosznia-Hercegovinára. A

Vajdaság — az maga döntene el, hogy hova akar tartozni: Szerbiához-e vagy Horvátországhoz. Mindebből az látszik, hogy az új kormány nem sokáig fogja tartani a hatalmat.

A cseh kormány bajai. Az új cseh kormány is, alig, hogy megalakult, már a bukásához közel van. Pedig szürke hivatalnokokból állították össze, hogy kevésbé lehessen támadni. Azonban a cseh nemzeti szociálisták s a szociáldemokraták már nyíltan állást foglaltak ellene. Ha pedig ezek kitaranak, a kormánynak távoznia kell.

A görög elnökválasztás megtörtént. Az elnökválasztásból Pangelosz tábornok került ki győztesen. Nagyobb zavar csak Szalonikiban volt a választások alatt, ahol tengerésztszerek összeküvést szerveztek Pangelosz ellen. De felfedezték, elfogták és Athénbe szállították őket, hogy a haditörvényszék ítéljen feletük. Bizonyos, halál lesz a sorsuk. Már ez így szokás Görögországban.

Olaszország és Besszarábia hovatartozása. Mint ismeretes, Olaszország még mindig nem ismerte el Besszarábia lakosságának azt a tényét, hogy Romániához csatlakozik. A napokban olyan hír jött, hogy Olaszország megváltoztatta magatartását és a csatlakozást elismerte. A hírt azonban megcáfolták.

Vége a párbajnak Németországban. A német kormány legújabb rendelete hivatalvesztéssel sújta azokat a hivatalnokokat és tiszteteket, akik párbajoznak. Ezzel vége szakad a párbajnak Németországban. Ideje is volt.

Magyar dolgok. A frankügyben csend van. Május 7-ére kintüzték a fő tárgyalást. Az ítélet remélhetőleg örökre elintézi ezt a felkavart ügyet.

A kormány országos tanácskozást akar tartani az élet könnyítésére s a munkahiány, a középosztály válsága és a kivándorlás megszüntetésére. Állami anyagbeszerző központot is szerveznek, hogy a papír, a textil, a ruházati és bőrárúk egységes beszerzésével a kiadásokat apasszák.

Budapest főváros intézményei fejlesztésére és egyúttal a munkanélküliség enyhítésére 20 millió dollár kölcsönrel fog beruházásokat eszközölni.

Hindenburg jubileuma. Németországban országos nagy ünnepséggel ülték meg Hindenburg elnök katonai szolgálatának hetven éves évfordulóját.

HIREK

Az erdélyi reformátusok megválasztották új püspöküket

Lélekemelő ünnepek közt folyó Kolozsváron az erdélyi reformátusok püspökválasztása e hó 17-én, a délutáni órákban. A történelmi alkalomra nagy számmal vonultak föl a hívek, a református teológia diszterme zsufolást megtelt a választótestületek kiküldöttével és az érdeklődők nagy seregével. Az elnöki széket gróf Bethlen Ödön foglalta el, jobbján Ugron István, balján gróf Teleki Arthur főgondnok. A választást ünnepi szertartás előzte meg, zsoltár-éneklés, majd dr. Makkai Sándornak, mint egyházi főjegyzőnek imája. Az elnök a formások elmozdítása után elrendeli a szavazást, Szelepcsényi Béla világi főjegyző névsor szerén hívja a szavazókat az urnához.

A szavazás eredményét gróf Bethlen Pál, a szavazatszedő-bizottság elnöke hirdette ki. *Esszerint összesen az urnákba helyeztek 148 szavazólapot, a szavazólapok közül 3 üres volt, 14 dr. Makkai Sándor egyházkerületi főjegyzőre esett.* Nagy éljenzés és taps fogadta az eredmény kihirdetését, amellyel az egyértelműség fényét és méltóságát sugározta a választásra. *Kispál László egyházmegyei főgondnok vezetése alatt küldöttség hívta meg az új püspök székének elfoglalására. A közönség felállva tapsolta és ünneplte a belépő püspököt. Az elnök üdvözlő szavakkal dr. Makkai Sándor szárnyaló szavakkal tett vallomást arról az elhatározásáról, hogy szolgálni akaró életét egész egyházának fogja szentelni. Püspök programját tüzetesebben a királyi megerősítés után, a püspöki beiktatás fogja elmondani. Jancsó Lajos esperes a papság nevében üdvözölte az új püspököt, a papság nevében üdvözölte az új püspököt, a közgyűlés további folytatásáért kimondották, hogy Nagy Károly*

Németországi, Dániai és Hollandiai konyhakerti és virágmagvak.

Ólomzárólt lóhere és lucernamagvak. Fűmagvak és fűmagkeverékek. Takarmányrépamagvak. Erdészeti magvak. Gyümölcsfa magvak. Műtrágyák. Rézgalic. Rézkénpor. Raffia. Manilla. Méhészeti, kertészeti és gazdasági szerszámok kaphatók

a „BARÁZDA” K.-T.-R.

Árjegyzék ingyen!
Marosvásárhely!

Telefon: 65. — Táviró: Baráza

hunyt püspök érdemeit méltóan megörökítik, a leánynevelő intézetet az ő nevére nevezik el. Másnap, 18-án, Nagy Károly emlékezetére istentiszteletet tartottak, este a leánynevelő intézet javára műsoros estélyt rendeztek.

Adományok a moldvai csángók templomára. Egyik előző számunkban ismertettük a moldvai Dărmăneștiben élő katolikus csángók levelét, amelyben erdélyi magyar testvéreinktől templomuk rendbehozására segítyt kérnek. A kérés úgy látszik, méltó visszhangot keltett, az erdélyi magyarság áldozatkészséggel bizonyítja be a régen elszakadt és elárvult vérei iránt való szeretetét. A lapunkhoz idáig beküldött adományok összege 3500 lej. Olvasóink szives értésére hozzuk, hogy a nemes célra további adományokat elfogadjunk. A segítyezés bizonyosan nagy hatást fog kiváltani a moldvai csángók lelkéből, járuljunk hozzá minél többen a testvéri kapcsolat megteremtéséhez.

A falu első emberei. Székelyszentlélek udvarhelymegyei község nyilvános határozatban fejezte ki becsülését három derék polgára iránt. Diszpolgársággal tüntették ki Hegyi Ferencet, a falu legvagyonosabb polgárát, id. Hajdó Gy. Jánost, aki 40 évig viselte hűséggel a község pénztárnoki állását, végül Hajdó S. Ferencet, aki a falu legszegényebb, de legbecsületesebb embere.

Fegyvergyakorlatok. Az ugynevezett csapatösszevonások ügyében a kormány most hozta meg a határozatot. Eszerint a tartalékosok első csoportját máj. 26-án hívják be, a második csapat behívásának idejét később közlik. Behívják az 1920. és 1921. évfolyamba tartozók közül azokat, kik a múlt évben nem voltak behíva, az 1922. évfolyambelieket pedig kivétel nélkül.

Értékes alapítvány. Csak 2000 lejt tesz ki ez az alapítvány, amelyről meg akarunk emlékezni, de ezerszeresen értékessé teszi az, hogy gyönyörű bizonyítéka a magyar testvéries együttérzésnek. A Magyarországra repatriált *Megyaszi Mihály*, volt felsőcsernatori református pap tette ezt az alapítványt, hogy kamatjából a kantai róm. kath. iskolában tanuló szegény székely ifjakat az évvégi vizsga alkalmával jutalomkönyvekkel ajándékozzák meg. Alapító levelében a többek között ezt írja: „Én is ott tanultam Kantában s katolikus testvéreimet mindenkor szívem-

ben hordozom. A mult kötelez. Én e kötelességből szeretnék parányit letörleszteni...” E szép sorok és maga a tett eléggé beszélnek.

Terjed a kiütéses tifusz. Mult számunkban megemlékeztünk e szörnyű betegségről, mely a szamosuivári javító intézetben ütötte fel a fejét. Ugy látszik, hogy a ragályt már kezdik széthurcolni, mert már azóta Kolozsváron és Nagyváradon is történtek hasonló megbetegedések. Megjegyezzük, hogy tiszta ember nem tarthat tőle, mert ezt a betegséget kizárólag csak a ruhatelű terjeszti. De azért jó vigyázni, mert az ember ezekhez a bogarakhoz nyilvános helyeken (vásár, vasúti kocsi vagy váróterem) tudtán kívül is könnyen hozzá juthat.

Vesztett kutyák uralma. Szatmár városát a vesztett kutyák valósággal rettegésben tartják. A szinte nap-nap után megisméllődő vesztett kutya marások ellen a városi tanács már az utolsó eszközhöz kénytelen folyamodni, t. i. a városban az összes kutyákat kiirtatja.

Az egész világ drágul. A lezajlott világháború általános utóbjaja a drágaság, mely alatt hogy mindenki nyög, jól mutatja a következő összeállítás. Ha az 1914-es árakat veszünk alapul, azt tapasztaljuk, hogy nálunk az árak 1921-ben 13-szorosak, 1922-ben 17-szeresek, 1923-ban 25-szörösek, 1924-ben 29-szeresek és 1926-ban 32-szeresek lettek. Az Egyesület Államokban ma az árak másfél szeresek, Svájcban kétszeresek, Angliában is, Franciaországban négyszeresek, Olaszországban pedig körülbelül hatszorosak. Szomorú kilátás, hogy Svájcot és Angliát kivéve, az összes többi államokban a drágaság még folyton nő.

Szaporodik Magyarország termőterülete. Vizsزابályozásokra és lecsapolásokra újból nagy összegeket kíván fordítani a magyar kormány. Így a már lekötött összegeken felül az ideai költségvetésben 15 millió aranykoronát fognak felhasználni arra a célra, hogy a termőterületeket megnöveljék. A jövő év őszére legalább 180 ezer katasztrális hold újabb terület fog rendelkezésre állani a mezőgazdaságnak. A termőterületek szaporítása mellett nagy súlyt kíván helyezni a kormány arra is, hogy a jövőben az ország kereskedelempolitikai helyzetére való figyelemmel történjen a termelés.

Az nevet, aki utoljára nevet. Egy falusi gazdának megsántult a lova. Mindent megpróbált, de a ló csak tovább is bicegett. Nincs mentség, el kell adni. De a sánta lónak mi ára van? Mit is kellene tenni, hogy jó áron lehessen valakinek a nyakába varrni. Egy falusi magyar észért nem megy a szomszédba. A mi emberünk ragyogó fényesre csuktakolta az egyébként is mutatós kül-

sejű lovat és bevezette a vásárra. A vásártér egy félreeső helyén, egy óvatlan pillanatban a csülök és a patkó közé egy lapos kavicsot szoritott és ezzel, mint aki jól végezte dolgát, várta a vevőt. A lovat ugyancsak környékezték. Csakhamar jött egy hivatásos kupec is. Érdeklődött az ár iránt. A gazda megmondta és ugyancsak őszinte képpel erősítette, hogy pompás jószág az ő lova, noha jelenleg sántit egy kicsit. Fogalma sincs, hogy mikor ütötte meg a lábát és mely részen, három nappal ezelőtt még semmi baja se volt. A kupec alaposan körülszemlélte a lovat, persze a patákat is, ahol éles szakértő szeme mindjárt felfedezte a sántitást előidéző kavicsot, de erről a viláért sem szólt a tulajdonosnak. A szokásos alkudozás után megtörtént a vásár; a kupec lefizette a vételárat, amely egy éplábu lónak a réndes árához igen közel esett. A falusi gazda szerencsét kívánt a lóhoz és azzal eltűnt a sokadalomban. A kupec mosolyogva — mert hiszen alaposan becsapta az együgyű falusi gazdát — elvezette a sántikáló lovat és alig ért ki a vásárból, megállt egy árokpartnál és kivette a ló lábából a kavicsot, amely — szerinte — egyedüli oka volt a sántitásnak. De az nevet, aki utoljára nevet, mert a ló még most is sántit és sántítani is fog, míg csak tart belőle, mert az „együgyű” falusi gazda most az egyszer becsapta a minden lében kicserzett kupecet.

A könnyelmű vásár áldozata. Nemrégiben irtunk arról, hogy Székelykeresztur vidékén milyen nagy veszteségekbe sodorta bele a székely gazdákat egy Rosman nevű márhakereskedő. A lelkismeretlen ember ugylátszik, nemcsak a járatlan falusi gazdákat károsította meg, hanem egyik kereszturi pénztintézet igazgatójától is milliókat tudott kicsikarni kétes üzleteinek folytatására. A szóbanforgó pénztintézet igazgatója, Dr. Nagy Béla, az önvád miatt, amelyet a súlyos veszteségek keltettek föl benne, öngyilkosságot követelt el.

Hagyd csak . . . Két korcsmatöltelék pityókosan ballag hazafelé. Amint hazaérnek, megszólal az egyik:

— Nézd csak, koma, ép most mászik be egy beördő a lakásodba!

— Hagyd csak — feleli a másik kárörvendő — a feleségem azt fogja hinni, hogy én vagyok s félholtra veri.

~~~~~

Kifizettem-e már
a „MAGYAR NÉP”
előfizetési díját?

~~~~~

Művelődési mozgalmak.

A magyardécsei Földmíves Énekkar 1926. ápr. 5-én táncmulatsággal egybekötött műkedvelői előadást rendezett, melyen színre kerültek: „Borura derű”, a „Politika” c. bohózatok és a „Ködkirályfi” c. vigjáték. Szerepeltek: Márton D. Tamás, Márton D. Margit; Dénes Lőrinc, Márton D. Klára, Balla Bálint, Kerekes Márton és Dénes Ilona. Szép ünnepély volt, melyet a szereplők jó készültsége, derekas és odaadó munkája tett azzá. Az énekkar a darabok között előadta: Metz A.: „Ballada”, Sep-ródi J. „Székely Dalok”, Fortuner: „Mi volt nekem a szerelem...”, Veress G. „Magyar nyelv” c. művét elismerést érdemlő sikerrel. Álljon ez követendő példa gyanánt, több buzgalmat s nagyobb érdeklődést váltva ki Magyardécse népe között a jövőben. — A szindarabok betanítása és rendezése Kis János lelkész ur érdeméhez fűződik. Az énekkart Kovács Sándor vezette.

Csikcsicsóban a Kath. Népszövetség helyi szervezete április hó 4. és 5-én este igen jól sikerült műsoros estét rendezett a közönség előtt. A közönség őszinte elismeréssel jutalmazta a szereplőket s az anyagi áldozatot sem sajnálta a jó cél érdekében. Az előadás szereplői ezek voltak: Kopacz Ágnes szavalta Az ezüst fányol legendáját. „A végrehajtó” 1 felvonásos szindarabot előadták: Buzás Józsefné, Lakatos Gizi, Bodó Lajos, Pál Gábor, Rácz Zoltán, Antal Lajos, Balló Juliska. „Borura derű” c. páros jelenetet előadták: Antal Vilma és Szabó Ignác. A „Politika” c. dialógot játszották: Szabó Annus és Székely Ignác. „Táncos Feri fogsága” c. 1 felvonásos színművet személyesítették: Kelemen István Eleké, Szabó V. Róza, Szabó Ignác, Antal Lajos, Silló János, Kopacz Ágnes.

Firtosváralján 1926 febr. 13-án este az ifjuság szépen sikerült előadásban hozta színre a „Betyár kendője” c. 6 felv. népszínművet Raas Károly átdolgozásában. Az előadás főérdeme a szépen sikerült rendezés és betanítás, mely id. Máté Lajos lelkész fáradhatatlan munkásságának köszönhető. A darab dicséretes szereplői: Farkas Domokos tanító, Deák Róza, Demeter Dénes, Demeter Albert, Márton Eliza, Jánosi Jenő, Bálint Lajos, Márton Róza, Deák István, Szederjesi József.

Szentábrahám D. F. Ifjusági Egyesülete 1926 február 16-án díszes menetben szállította haza ujonnan beszerzett 224 kilós harangját. 14 magyar ruhás leány és 14 legény két oldalon közrefogva kísérte végig az új harangot Székelykeresztúrról. A harangot az egész gyülekezet jelenlétében Tóth Vilmos énekvezér és ifj. Máté Lajos lelkész üdvözlő beszéddel fogadták. Délután, amikor a harang elhelyezést nyert, a községnek apraja-nagyja felgyülekezett a templomba és a lelkész beszéd keretében adta át az új harangot ideiglenesen a közhasználatnak.

Az Ottományi Ref. Énekkar husvét vasárnapján szép anyagi, de még szebb erkölcsi sikerrel, táncmulatsággal egybekötött műkedvelői előadást rendezett. Színrekerültek a következő darabok: 1. Bajos Jeremias; 2. Táncos Feri; 3. Az új bíró; 4. Borura derű; 5. A néma tanu. A műkedvelők színvonalát felülmutatta Geszti Imre és Fülöp József játéka. Dicséretre méltók voltak Jakab Dániel és felesége Lukács Erzsike, Ujzab László, Lukács István, Pupucz Sándor, Cs. Kovács Dániel, Juhász Róza, Garnai Irma, Dorkó Irén, Kovács István, Komsa György és Juhasz Lajos. A műkedvelői előadás a Ref. Énekkar számai nyitották meg s zárták be. Községünkben nagy jelentősége volt ez ünnepélynek, mert az 1925 őszen alakult 65 tagú énekkarnak templomon kívül ez volt az első nyilvános szereplése s ez volt nálunk az első műkedvelői előadás. Éreztük valamennyien, hogy tanultunk és tanítottunk, hogy nyelvünk él s benne élni fogunk mi is. Az énekkar megalakítása, vezetése, a műkedvelők tanítása a meglepő színpad összeállítása s az ünnepély rendezése fáradhatatlan buzgóságú kántortanítónk, Kósa Károly érdeme. Az 5300 lei tisztá jövedelmezt karénekes könyvek beszerzésére fordítottunk.

A csikpálfalvi ifjusági egyesület műkedvelői szakosztálya folyó év ápr. 5-én nagy érdeklődés mellett adta elő a „Cigány” c. népszínművet, a következő szereplőkkel: Csiszér László, Salamon F. Erzsike, Ferencz Pál, Gál Annuska, Bándy Béla, Csomortáni Mihály, Ferencz László, Kovács Teréz, Fülöp Juliska, Vaszi Anna, Ferencz Sándor, Sántha Kálmán, Szántus József, Ferencz Tibor, Fülöp Szilveszter, Petres Ignác, Vaszi István, Csiszér Áron. A betanítás és rendezés fáradtságos

munkáját Péter Sándor igazgató-tanító és neje végezték.

A mezőbajji gazdálkodó ifjak „Sport Egylete” husvétmásodnapján, este műkedvelői színjelöléssel egybekötött zártkörű táncmulatságot rendezett. Színre kerültek a következők: „Virágfakadás”, melynek szereplői voltak: Megyeri Gyula, Tokai Rózsika, Erdős Rózsika, Semsey Vilmos, Tóth Imre, Dandé Anna. A „Műkedvelői előadás” szereplői: Dandé Anna, Erdős Juliska, Osváth Rózsika. Magánszámok előadta: Tóth Imre és Puskás János. A mulatságon nagy közönség vett részt s az előadás nagyon jól sikerült.

MEZŐGAZDASÁG.

Gyümölcsös kertben, szőlőhegyen.

Dezső Miklós.

Ugy látszik, hogy sok vidéken bő gyümölcsstermes ígérkezik. Örvendünk remélünk, de segítségére a gyümölcsfáknak majdnem semmit se teszünk és szörnyen csodálkozunk, hogy mennyi bimbó volt és még sincs almánk. Sokszor lehet oka a talaj soványasága is (még a tájéka se volt kapálva a föld alatti) máskor a szárazság, szívesen ráfogni ezekre a bajokra.

A világ legsűrűbb kinciséért se nézzük meg, hogy ott bizony a vértetű öldököl az almáikat.

Megpróbáltam és bevált, almafáim tövén látom a fehér foltokat, vértetű volt. Miután a szőlőm trágyázása véget ért a fahamut szorgalmasan kihordom, egy pár marék hamut hintettem a vértetves foltokra, a hamu megázott, lúg lett belőle, a vértetű elpusztult. Valószínűnek tartom, hogy a szappanlével jól jól elkevert és sokáig összehabart petroleum emulsió (olyan, mint a sűrű szürke tej) vízzel hígítva szintén a hamu, illetve a szappanlé lúg anyagának köszönhető, hogy a vértetűt megöli, a petroleum csak ragasztó anyag, hogy a lúgot az esők le ne mossák könnyen. Természetesen egy nyáron vagy éven át többször kell ismétetni. Főleg május-junius és a meleg őszi a vértetű szaporító időszak.

2.

Nem igen szoktuk megnézni az almafát virágzaskor. Nagyon sok bimbó ki sem nyílik és a szíromleveleken egy

„ZEUS”

Erdély legnagyobb férfi- és női szövet gyári lerakata.

Raktáron tart nagy választékban gyári áron mindennemű bel- és külföldi elsőrangú szövet és bélésárakat.

Cím: Cluj—Kolozsvár, Str. Regina Maria (v. Deák Ferenc-u.) 4 SZ.

pici lyukat találunk. Ebben a lyukban egy kicsi kukac él, ez megette a bibét és himszálakat, ott alma tehát nem terem már.

Ez a kicsi kukac bimbófűrő (ormányos) bogár tojásából kelt ki, mert a bimbófűrő bogár most bimbózaskor millió számra lepi el az alma gyümölcsösöket. Akkora, mint egy kis alma mag, április elején párosodik, a nőstény azonnal a bimbózás első időszakában kifurja a bimbót, beletojik és 4 hét múlva a tojásból pondró és báb. azután bogár lesz. Tönkre tesz mai árak szerint milliókat érő alma termést.

Most áprilisban vigyünk ki ponyvákat, több fehér lepedőt és hosszú meg rövid karókra kössünk jó erősen ronggyal betekert fahorgokat és a reggeli órákban a fa alá feszített lepedőkre a horgokkal a bogarat a fákról a lepedőkre rázzuk. Azonnal összeszedjük és forróvízbe, gödörbe ürítjük, földdel lefedjük, letapossuk. Lehet ronggyal betakart karókkal úgyesen az ágakat veregetni horog helyett. Igen türelemes és kitartó munkát kíván, de kifizeli magát a szép fejlett, sok jóféle alma termés.

3.

A piacon járva kérdezem a szőlőkarók árát. 2 lej a fűzfa karó, 3 lei az akáckaró, 5—6 lej a töről vágott fenyő karó, de ezt ritkán hoznak. Nagy baj, hogy nem hoznak u. n. csapkarót, a fenyő törzsek oldalágát. 2½—3 méter hosszút; ez a legtarthatóbb karó. Ma már csak álom hasított tölgykaróról beszélni, amit hoznak, az is mind fehérje, nem hoznak jó gesztes (barna tás) hasított karót, a fehérés színű szíjacs hamar rohad.

Most az ideje szakadékos helyeken, sáncok szélén, utak mellett, sőt igen okos dolog lenne a legelőkön (először egyik szélén, majd a másikon) is akácot ültetni. Ezek botfa üzemből vágva 2—2½ méter magasan 4 évenként kitűnő akáckarót adnak. Az akác virágja a legkitűnőbb méh legelő. Árnyékában a nyári napon az állat is jól pihen.

Némelyek panasolják, hogy görbe. Némelyik, ha vékony — meggörbül. Ha 10—10 et három helyen jó szorosan összekötünk és úgy szárad meg, nem görbül.

Én a szőlőm tetején 3 méteres földszalagot forgatáson felül egy széles sáncsal elválasztottam és jó ásonyomra felásva akáccal telepítettem be. Onnan évenként csak ledobom a karót a szőlőközé.

4.

A kosárfonás nem boszorkányság, mégis 20—40 leu egy közönséges szeméthordó kosár. Azt kérdelem én kedves gazdatársak, hogy vajon olyan rengeteg pénzbe kerülne-e egy néhány

ujnyi vastag, u. m. aranyfűzdugványt szerezni és azokat, mint a gyümölcsfát, jó mélyen felásott és kikerekített gödrökbe egyenként kiültetni, ahol a borju tehát stb. de nem rágja. Felnevelni rendszeren fának, az az hajtását nyelni, mint a gyümölcsfát, míg magas fa lesz belőle; természetesen öntözni és évenként körülötte jól fel kell ásni. Mikor fa lett, jó magasan 4 vagy 5 ágából (1 éves hajtások) olyan karikát kötünk, mint a szőlőkarika. Oldalrügyei kihajtanak, szép szőlőkötöző finom, hajlékony vesszőt adnak. Ezen hajtásokat, egy kis csonkot hagyva, levágjuk, ezek jó szőlőkötözők vagy kosárfonásra alkalmas vesszők. És van jó nagy és kicsi kosarunk, mert olyan élhetetlen falut el se tudok képzelni, ahol 10—15 ember is ne akadna, hogy azokból kitűnő kosarakat fonjon.

Változékony árak a gabonapiacra. A gabona kiviteli vámját némiképpen csökkentették, buzáért 18 ezer, a kukoricáért 10 ezer lejre szállították le vagyonként. Kezdetben ez a vámcsökkenés némi üzleti életkeletet teremtett, ez azonban hovatovább mindinkább ellanyhul. Kiviteli kereskedőknek az a véleménye, hogy a romániai gabona csak akkor tud versenyre állni a külföldi gabonával, ha a kiviteli vámokat teljesen eltörlik: a belső piacon a búza ára métermázsánként 20 lejre javult, de a javulásnak nem töltsolnak tartósságot.

Emelkedik a marha ára. Az ökrök ára az utóbbi napok alatt lényegesen emelkedett. A hét elején egy csehszlovákiai cukorgyár megbizottja aki 5—600 darab ökröt akart itt vásárolni, bejárta az erdélyi vásárokat, de alig tudott 30 darabot összeszedni. — Egyrészt gyenge volt a felhajtás, másrészt olyan árakat kértek, amelyek nem konvenáltak. Az árak megszilárdultak, egy 6 mázsás ökör élősúlyban kilogrammonként 22 lej.

Terményárak:

A lej leromlása következtében a nemesített vetőmagvak áraiban óriási eltolódások tapasztalhatók. A nemesített sórárpa ára 1500—1600 lejről 2100—2200 lejre emelkedett.

A többi vetőmagvak áraiban emelkedés nem tapasztalható: Lóhere és lucerna blombált áru 110—120 lej, répmag 70—80 lej, baltacín 30 lej, búkőny 10—12 lej, vetőbab 5 lej, viktória borsó 5 lej kilónként.

Mezői munkálatok megkezdése miatt a gabona kínálat oly kevésre csökkent, hogy a sürgős keresletnek csak kis része nyer kielégítést. Ezért az árak ugrásszerűen emelkednek.

Liszt a búzával egybehangzóan szilárd, fehér lisztben hiány mutatkozik, ellenben a barna liszt eladása még mindig nehézséggel jár. Árak: nullás alma 15.30, fogós 16, ötös 12.30.

Zab iránt az érdeklődés folyton javul, külföld, fokozott érdeklődést mutat. Arad megyei 540, bánáti 530 leies árban nyert elhelyezést.

Tengeri vámjának csökkentéséről szóló hírek következtében 410 leies ár Arad megye, 400 leies ár bánátiért könnyedén volt elérhető.

IPARI ROVAT

Életrevaló eszme. Legnagyobb hibája iparosságunknak, hogy nincsenek szervezve, nincsenek szövetkezetekbe tömörülve. Persze nem ez az egyedüli baj, de viszont a szövetkezetekbe való egyesülés valószínűleg azért megy olyan nehezen, mert a megszervezés nagyon körülményesnek, sok utánajárást igénylő munkának látszik, melybe még azok az iparosok is fáznak belemenni, akik erre esetleg képességet is éreznek magukban. Minden feladat azonban megoldható többféle módon is, esetleg kerülő utakon.

Ilyen érdekes eszmét pendített meg egy máramarosszigeti iparos, aki ipartársulatához a következő indítványt tette:

„Szervezzen meg és rendszeresítsen az Ipartársulat vezetősége, vagy ennek valamelyik megfelelő szerve egy az iparosság, főképp az iparos ifjuság általános művelődését, úgyszólván szellemi jólétét előmozdító intézményt, amely tudományos és általánosan ismeretterjesztő előadásokat tartson, — népszerű és szórakozást is nyújtó módon.”

Maga az indítvány olyan valamit akar, amire tényleg nagy szükség van. Könnyen testet is ölthet az eszme és akkor áldásos hatása nemcsak abban lesz, amire az indítványozó gondolt, hanem ez az intézmény az iparosság olyan összetartó kapcsa lesz, mely rövidesen még szorosabbra is fűződhetik s belőle magasabb szervezetség is sarjadhat.

„Fősvény többet költ.” A resicai vasmunkások sztrájkja három hét óta a gyárnak 20 millió veszteséget okozott. Ezzel szemben a kért béremelés, melynek megtagadása miatt a sztrájk folyik, egész évre tesz ki 20 millió leit.

Valuta jegyzések.

Kolozsvár, 1926. április 17-én.

1 dollár — —	=	246—247	1 lei
1 font sterling	=	1202—1205	„
1 svájci frank	=	47.85—47.95	„
1 francia frank	=	8.54—8.57	„
1 arany márka	=	59—59.20	„
1 lira — — —	=	9.98—10	„
1 cseh korona	=	7.34—7.36	„
1 dinár — —	=	4.36—4.38	„
1 osztr. shilling	=	35—35.10	„
285—298 magy. K	=	1	„

MULATTATÓ

Pacsirtaszó.

Nyugtalan vágyam a mezőkre visz,
Hol a lankákon, áprilisi szélben,
Ekék szagatják a szikkadt rögöt.
Hallom a gazda bíztató szavát,
Amit előre küld lassu ökörnek,
Mit az megért s gyorsítja lépteit.

Amott egy életosztó lendület,
Nyugodt és biztos ősi mozdulat,
A magot szórja. Csak előre néz
S képzeletében, bővöletes képben,
Ott zizzen-zeng a megérett vetés,
Mely új mag lesz, új csira szakadatlan.

Itt, itt a béke a biztos és boldog,
Hová nekem is menekülnöm kell!
Tétova lábam már feléje visz:
Barna barázdák árkan indulok,
Az ekék nyomán oda eljutok
A vágyott révbé, annyi vér után,
Annyi jaj után s oly sok könnyeknek vad zuhatagán!...

Nézem a fecskét: újra visszatért!
Látom a sást: kereng újra felettem!
Lelkemben formálódik valami:
Tavaszi remény . . .
Remélni, óh, s nem járni így
Magunkbakeseredetten!

Sóhajom elszáll áprilisi szélben.
Sóhaj sóhaj után mind útrakészen:
Mind felveszi az áprilisi szél
Bolond, rohanó szekere;
Minden csüggedés immár útrakél
Beteg lelkemből
És elrohan vele.

S ki ittmaradtam
A téli bánatok után
— Én is erdélyi magyar földmivelő —
Megyek ekém után
S már a pacsirtaszóra figyelek.
A madár fennlebegve szűk földem felett
Zeng: diadal!
Lelkem hozzámerészkedik
S vele zeng:
Munka, élet s viadal
Cs, óh, diadal, diadal!!

Finta Gerő.

„Nem zörög a haraszt, ha nem fujja a szél”

Bálint Anikó a városból szülőfalujába érkező pirostra festett arccal és szájjal s az állománál a váltóór azt tanácsolja, hogy a festéket töltsen le és úgy állítson haza. Anikó a tanácsot megfogadja meg s amint hazamenőben van, szembe találja Sas Erzsi és Fodros Zsuzsi, akik ráismerik kikezdenek vele. A csufolódásra föbben odagöngyölöknek, majd Zsuzsi és Anikó között dulakodás támad, ami verekedéssé fajul el, miben Anikó huzza a rövidebbet. Így érkezik haza.

II.

Bálint Ferkó János az udvar hátsó részében dolgozott Biri feleségével. Egyszerre csak uccai lárma üti a füleiket, melybe hangos kacaj vegyült.

— Mi van oda kinn asszony?

— Ha kíváncsi, nézzen ki kegyelmed!

Bálint gazda csakugyan kíváncsi volt, mert az uccai zaj szokatlan volt a faluban. A kapu felé igyekezett tehát. E pillanatban érkezett a szülői ház elé az összetört Anikó szokatlan kíséretével. Bálint gazda majdnem hirtelen vágódott, midőn Anikóra esett tekintete...

— Apám, édes apám! Adj Isten, édes apám!

A kíváncsiskodó tömeg mind jobban közelgett a kapu felé, de Bálint gazda gyorsan betette a kaput és bezárta ucca-ajtót. Fodros Zsuzsi bekiáltott:

— Most következik a mosdatás! Hihihhi!

Zsuzsi hangja Biri asszony füleit is megcsapta és eltekintett. Tüstént odavágta a vasvillát s leányához sietett.

— Adj Isten, édes anyám!

— Hozott Isten! Csakhogy megjöttél! Lásd, lárma gazduram, mégsem olyan rossz a mi Anikónk, amint kegyelmed hitte!

— Bálint gazda, aki eddig még egy szót sem szólt hozzá, felesége ezen kijelentésére haragos arcot vágott kikiáltott az uccára:

— Takarodjatok már el a házam elől, mert vasvillákkal kergetlek széjjel benneteket. Ti pedig lóduljatok be a házam felé!

Biri asszony és Anikó eltűntek az udvarról. A kíváncsiskodó tömeg azonban nem vette komolyan a Bálint gazda szavait, sőt a merészebbek a kapura mászkáltak fel. Ez azonban valóban nem tetszett gazd' uramnak! Hátra ment a vasvillával. Amint a gyermekek észrevették, hogy a ház ura gyöngyöző léptekkel siet a vasvillával a kapu felé, gyorsan leugrált a kapuról és tovább álltak. Sas Erzsi és Fodros Zsuzsi, akik az egész jelenet rendezői voltak, szintén jónak látszott elsomfordálni, a többiek pedig követték a vezérüket és hangos kacaj közepette ki erre, ki arra szerte-széledt...

* * *

... — Gazduram, éd's gazduram! hagyja már félbeszárni a munkát! Hát beszem jönne a lányát megnézegetni! — kiáltott ki neheztelve a pitvar ajtóból Biri asszony.

— Majd bemegyek, ha ráérek! — szólott vissza Biri asszony a gazda és tovább dolgozgatott.

— Cselekedjék úgy, amint akar!...

Amint az asszony eltűnt a pitvar ajtóból, Bálint gazda a vasvillájára támaszkodott és elgondolkozott.

— Mégis csak alávalóság, hogy így elrontják a lányomat sokban a lányokat! — szólott önmagához János. Valóban kellene itt tennem! Nem engedhetem, hogy a falu csúf legyen!

E gondolatra félredobta a vasvillát és beindult a ház felé. Haragosan kérdezte:

— Miért hívtál asszony?

— Csak azért, hogy ölelje és csókolja meg leányomat. Ugy illik!

— Ez itt nem az én leányom!

— Ejnye, ejnye! Milyen haragos ma gazd' uram! Már hogyne lenne a maga leánya, amiért egy kicsit ki van csinosítva?

— No, úgy látom, tenéked is elment az eszed! Azt hiszed, hogy ilyen maskarát meg kell csókolni?

— Hagyja el éd's anyám, ne erőltesse éd's apámat, nem kell engem okvetlen megcsókolnia, majd megcsókol más!

Bálint gazda arca vörösre változott... Mintha haragszikra gyújtotta volna lángra...

— Még te merészelsz így beszélni? Vigyázz magadra, míg jól van dolgod, mert ha felbőszítesz, nem állok jót magamról! Hát így kell hazaállítanod, hogy a falu csufot tűzön belőled? Nézd meg magad a tükörben, ha még nem látad magad! — kiáltotta dühösen az apa.

Anikó a tükörben csakugyan torzképet látott. Az összekuszált haj, a felemás arc csakugyan visszataszító volt. De gyorsan rendbeszedte haját és bőröndjébe tett-vett, míg egy dobozt kerít elő, melyben csinosító készletei állottak és a tükör előtt helyre igazította Fodros Zsuzsi kezemunkájának elcsufító nyomait.

Bálint gazda nagyot nyelt erre. Biri asszony jól tudta, hogy ez férjénél a legnagyobb bosszuság jele. Azért igyekezett férjéhez nyájas lenni és sietve szólt:

— Ne nehezteljen éd's gazd'uram! Majd belátja Anikó később, hogy miért haragszik reá. Jó, hogy most hazajött és jóváteszi hibáját!

Biri asszony nem találta el a szót. János gazda még egyet nyelt; ez a fokozott bosszuságot mutatta, ami aztán szavakban így jutott kifejezésre:

— De az áldóját a te tyukeszednek! Hát most sem veszed észre, hogy mi a fészkes fenéért eszen a méreg? Nézd meg azt a kipirosított, festékes pófáját. Ez mardossa az én lelkemet! De kimondom a végső szót! Ha lányod meg nem változik és le nem mossa azt az átkozott festéket onnan a..., kitagadom..., kitagadom az örökségből és nem ismerem többé!

A szigorú ítéletre Biri asszony arca elkomolyodott. Tudta, hogy férje nem szokott a szavakkal tréfálni. Anikó életován állt és hallgatott. Szerette volna ugyan megmondani apjának, hogy nem festékekkel keni be az arcát, hanem pirosítóval, de szerencsére le tudta nyelni szavait. Gondolkodott, hogy mitévő legyen. Utazzon-e vissza, vagy mossa le a pirosítót? Gondolataiban anyja zavarta meg; megfogta kezét és a pitvarba intette. Anikó nem ellenkezett.

Lányom, éd's lányom. Hallgass ide! Nagy ám a baj! Apád már régen neheztel reád, amiért mindig becsaptad és nem jöttél haza segíteni a munkában és amint látom nagyon

fáj neki, hogy csufságot üztek veled a faluban azért a pirosított arcodért! Azért tehát fogadj szót nekem. Mosa-kodjál meg és úgy próbáld apádat kiengesztelni!

— De hátha apám még akkor is haragudni fog reám?

— Nem hiszem! Tudd meg: a haragos szülőt legkönnyebb akkor kibékíteni, ha a gyermek parancsát azonnal teljesíti!

— Jól van éd's anyám, megpróbálom, de ha nem sikerül, holnap éd's anyám sem lát többé!

— No csak no! Ne légy olyan makacs!

Bálint gazda a szoba ablakán az uccára tekintett és valamin törte a fejét...

— Gazd' uram, édes gazduram! Nézzen csak ide! Megjött a leányunk! — szólt lelkesedve Biri asszony, midőn Anikóval belépett a szobába.

— Apám, éd's apám!

Bálint gazda nagyot nézett. Ott állott Anikó falusi viseletben (amit hamarjában anyja szerzett elő a ládafiából és rátszokolt Anikóra), arcpirosító nélkül.

Bálint gazda egy lépést tett előre, Biri asszony Anikóval kettőt, aztán Bálint gazda ismét egyet, Biri asszony Anikóval megint kettőt, mire az apja megölelte, megcsókolta leányát, amit az anyja ráadásokkal pótol meg.

— Jól van lányom, megbocsátok neked! Többet ne fessd ki se arcodat, se a szádát, mert festék nélkül születted e világra. Szébb a te arcod úgy is mint, sok kifestett dámáé...

Anikó megingatta a fejét, magában sajnálta a pirosítót.

— De még egyet! Igérd meg, hogy honn maradsz és nem mégy vissza többé.

— Anikó anyjára nézett, ki szeliden mosolygott.

— Hát megigéred édes lányom? kérdé kis hallgatás után az apa.

Anikó, kinek fejében zengett-bongott még a városi élet zaja, hamarosan nem tudott felelelet adni, bár anyja szoknyájának rángatásával ugyancsak biztatta.

— Most még nem tudok határozni, majd meglátom éd's apám! szólt meg egy idő után.

— Jó, nem bánom, gondold meg a dolgot.

Biri asszony a vacsora elkészítéséhez fogott, Anikó pedig apjával kiment a kertbe s ott gyönyörködött a leal-dozó napban. Meleg érzés fogta el szívét...

(Jövő számunkban elmondjuk, hogy mi történt Anikó ujjával és az orvos milyen tanácsokkal látta el Anikót.)

Dr. Gergely Endre.

ADOMÁK

Harumán bölcs.

Élt Bagdad városában egy kiváló bölcs, Harumán volt a neve.

Hát ezt a bölcseset arra kérték egy-egy város férfiai, hogy tartson nekik előadást.

— Nos, — mondta Harumán — jól van, ebéd után jertek ki a piacra, ott leszek én is, okulhattok majd.

Ott is volt mindenki. Harumán is megérkezett és így szólt:

— Ó, testvéreim, tudjátok-e, miről beszélök én ma nektek beszélni?

— Nem, — hangzott az egyöntetű válasz.

— Nos, ha még lennyit sem törőd-

tök a dologgal, akkor szóba sem állok veletek, — szólt Harumán és ott-hagyta a gyülekezetet.

Megijedtek a népek. Ujból elmentek hozzá, kérelték, jöjjön vissza közéjük. Hát visszament.

— Nos, atyámfiain, — kezdte — tudjátok-e már, hogy miről akarok beszélni?

Most ravaszok akartak lenni az emberek, azt mondták:

— Igen!

— Nos, ha tudjátok, akkor minek is mondanám el még egyszer, — szólt a bölcs és ismét távozott.

Harmadszor már semmiképp sem akart elmenni. De nem hagyták békén hát megint csak elment.

— Hát tudjátok-e már, hogy miről akarok beszélni?

Az emberek akkor már jóelőre összebeszéltek és így válaszoltak:

— Egy részük tudja, a más részük nem.

— No, ha így van, akkor azok, akik tudják, mondják el azoknak, akik nem tudják — váiaszolt Harumán — és nagy leszen a ti bölcseségtök.

Aztán végérvényesen ott hagyta a kíváncsiakat Harumán, aki bölcs volt, de tréfás kedvű bölcs, az kétségtelen.

Mit kért az ördög?

Az erdőben dolgozott egy ember. Egyszerre elébe toppant az ördög és így szólt hozzá:

— Halál fia vagy, ha három kérés közül egyet nem teljesítesz. Ha tehát kedves az életed: gyilkold meg apádat, vagy verd el feleségedet, vagy pedig idd le magadat.

— Meggyilkoljam apámat azért az életért, amelyet neki köszönhetek? Nem! Ez lehetetlen. Elverjem feleségemet?

Nem! Ehez nagy durvaság kellene. Ej, leiszom most az egyszer magamat és ezzel megmentem az életemet.

Igy töprengett magában az ember, amint ellünt előle az ördög és falujába érve betért a korcsmába. Mikor alaposan lerészegedett, haza tántorgott. Otthon semmi sem tetszett neki, kiabált és veszekedett. Felesége szégyenkezve igyekezett lecsendesíteni őt, de ez még jobban fölmérgesítette és durván ültelgelni kezdte. Apja menyé védelmére sietett, de úgy ellökte magától, hogy a szegény öreg neki esett fejével a vaskályhának és szörnyethalt. Ekkor tudatára kezdett jönni az ember annak, hogy mit tett, kétségbeesve szaladt a közeli erdőbe és felakasztotta magát.

Sok rossznak és büntettnék a forrása az ital. Ez a történet is világosan mutatja, hogy miként fosztja meg a részegség józan esztől az embert és miként viszi olyan tettekre, amelyekből józan állapotban irtózott.

Mindenkinek.

A Kiadóhivatal üzen. Be akarja jelenteni, hogy 1926-os könyv-naptárja még mindig bőven van, s mivel ez a naptár nem készült eladásra, csupán rendesen fizető olvasóink jutalmazására, ismételten felhívjuk azok figyelmét, akik e naptárt még mindig nem kapták volna meg — bár előfizetésükkel rendben lévén erre illetékesek — értesítsenek minket egy egyszerű levelezőlapon, hogy a hibánkon és akarattunkon kívül bekövetkezett hiányt pótolhassuk. Nem akarjuk ugyanis, hogy egyetlen előfizetőnk is maradjon, akinek kedvére nem tettünk, s aki a neki készült naptárt meg nem kapta. Azonkívül, miután a közelmúltban is nagyon sok olvasónk keresett és rendelt nálunk könyv-naptárja mellett pénzért fali-naptárt is, hogy azt felfüggeszthesse, elhatároztuk egy szép fali-naptár kiadását is. Ezt a naptárt, amit előbbi számainkban bejelentettünk, legközelebbilapszámunkhoz (17-ik számhoz) mellékelve szintén ingyen és jutalomképpen küldjük meg összes olvasóinknak. Fogadják tőlünk olyan szívesen és szeretettel, ahogyan mi adjuk. Jövőre pedig ugy a könyv-naptár, mint a fali-naptár ajándékat rendszeresíteni fogjuk, s azok, akik a megelőző egész évben előfizetőink voltak, s előfizetési díjukat rendezték, újévre mindkét naptárt minden évben ingyen és ajándékban megkapják. Viszontszolgáltatásként csak azt kérjük olvasóinktól, hogy előfizetési díjukért ne várjanak soha felszólítást, ami nekünk annyi ezer előfizető mellett (most 17 ezeren vagyunk) oly sok fölöslegesen kidobott pénzünkbe kerül.

És még egyet!

Ujabbán olvasóink között egyre-másra divatba jött az a rossz szokás, hogy a tavaszi és nyári munkaidőre lapjukat lerendelik azzal az ígérettel, hogy ősze újból visszatérnek közeink. Ez a módszer, ha általánossá válnék, alkalmas lenne arra, hogy a „Magyar Nép“-et teljesen megölje. Nem lehet egy lapot az év elejére és végére szerkeszteni és kiadni, s a közbeeső időben szüneteltetni.

Még aztán kedves testvéreink, vajjon a tavaszi és nyári munkaidő pihenő vasárnapján, amelyeket Istennek szenteltek, nem esik szintén jól,

ha kezetekbe vehetitek a „Magyar Nép“-et?! Becsületes, fáradságos munkátok után bizony jobban esik és inkább kell az, mint akármilyen más időben. Ugyanakkor gondoljátok meg, kedves testvéreink, hogy évi 130 L-ért kaptok 52 lapszámot, minden vasárnapra egyet, egy könyv-naptárt és egy fali-naptárt! A mai drága életünkben vajjon van-e még valami, ami ilyen olcsó lenne, mint a „Magyar Nép“?! Ha tehát kell a „Magyar Nép“ olvasóinknak, s erről győznek meg a levelek szárai, és az utolsó egy év alatt bejött 9000 új előfizető, akkor kis lapunk sorsa és jövője érdekében komolyan kérjük annak minden olvasóját, barátját, munkatársát, hogy éves előfizetőink 2—3—4 hónapra való kiugrásának mindenáron vessenek véget.

Olyan lapot olvasni, mint a „Magyar Nép“, olvasójának tisztességét és becsületét jelent, fanulságos és hasznos dolog, nem is szólva arról, hogy az, aki ezt az évi 130 Leu-t néhány szórakozásától megvonja, egyben a mi drága magyar művelődésünknek és anyanyelvünknek lesz nemeslelkű támogatója.

Tanácsadó.

(Azok az olvasóink, akik valamely fontos ügyről ebben a rovatban óhajtának felvilágosítást kapni, tudakozódó-költség fejében leveleikhez mellékeljenek 10 Leu. Levelüket ugyanis bélyeges válaszborítékkal ellátva mindig megküldjük egy megfelelő szakértő munkatársunknak, s erre a kettős postaköltségre szükség van 10 Leu.)

T. F. Érendred. Teherautókat az aradi „Astra“ gyár készít a megkívánt méretben. Másik kérdésére később válaszolunk.

B. M. Boz. Lőcsös, festett lőszekeret kassal készít és raktáron tart: Kiss István Kolozsvárt, Calea Decebal (Rudolf-u.) 23. Ara 2 ló után 9500 L., 1 ló után 8500 L. Tekintve, hogy az anyag ára folyton emelkedik, ajánlatos minél előbb vásárolnia.

N. J. Biharidőszeg. Mult évi 27-ik számmunk 11-ik oldalán ugyancsak Biharidőszegre G. M.-nek ugyanezt megíztük, most még egyszer mezmizmetéljük: A 8 napos sör készítéséhez 1/2 kg árpát megmosunk és egy napig vízben áztatjuk. Azután egy szellős, világos pincében vékony rétegbe kiterítve folytonos öntözés közben addig csiráztatjuk, míg a csíra körülbelül háromszorosa lesz a szemnek. Most egy lábasban megpergeltjük s ugyanakkor pergelünk 5 deka cukrot is külön. A pergelt árpát 2 liter vízben kifőzzük, a pergelt cukrot hozzáadjuk. Külön megfőzzük két marék komlót 2 liter vízben s kihűlés után a két folyadékot összeöntjük. Most egy deka préselt élesztőt adunk hozzá egy liter langyos vízben oldva és 25 deka cukrot. Egy napl ülepítés után a folyadékot ílesztőt leöntjük, üvegekbe tesszük, ledugaszoljuk, leköjtjük és hűvös pincében erjedni hagyjuk.

B. B.-né Érmihályfalva. A Méhészeti Egyesület címé Cluj—Kolozsvár, Str. A. Mureșan (v. Attila-u.) 10.

H. L. Facsád. Arra a kérdésére, hogy a méz mint szivajg elleni orvosság bevált-e, nem tudok saját tapasztalatom alapján feleletet adni. Azt tapasztaltam, hogy a méz nagyon jó hatással van úgy az emésztési szervekre, valamint a hangszálainkra. Ha naponta egy-két kanálnyi mézet bevesz az ember, egy részét abban érzi annak jó hatását, hogy gyomor-és bélműködése szabályos lesz és a torka tisztul és erősödik, de hogy a szívre hatna, arra nézve nincs tapasztalatom. Ha bizalma van az említett orvos módszeréhez, tessék megpróbálni. Ha már igénybe vette az orvosok szak tudását és ha az orvossal nem tud-

tak segíteni, akkor megpróbálhatja Kneip-módszerét, az nem árthat, legfejebb hasznos lehet. Vannak gyógynövényeink, amelyek a szívbajban szenvedőknek könnyebbséget okoznak, de azokkal csínján kell bánni, mert legtöbbük mérget tartalmaz. (Dr. P. B.)

V. G. Rigmány. Takarmány-vetőmagot így szarvaskerepet is vásárolnak vagy készítenek: Földműves Szövetség Marosvásárhely Mezőgazdák R. T. Arad, Hangya Központ Nagyenyed, Gergely Ferenc Utóda Kolozsvár Főter, Hann és Társa Kolozsvár, Deák F. Verkuhshalle Nagyszében.

Márkodi előfizetők. Bizony a gazdasági cselédek biztosításáról szóló rendelettervezet még a néhai kormányzótanács (Consiliul Dirigent) hozta, az Erdélyi Gazd. Egyesület az érdekelte gazda-társadalmi egyesületek támogatása, deputációzása sem használt ellen. Egyedüli módja volna a mentesülésnek az, ha a biztosítónál hatósági bizonyítvánnyal igazolnák, hogy a jelzett időben gazdasági cselédek nem alkalmaztak és hogy földjelket sajátkezelés leg és családtagjaikkal munkálták és munkájuk ma is (T. B.)

D. F. Kadicsfalva. Ha édes atya magának nyugdíjat egyszer fel is vette már, kérje Máv. nyugdíjintézet bizottságtól az Erdélyben való tartózkodás engedélyt és nyugdíjának a követség útján való további folyósítását, feltételezve, hogy régl állampolgárságot megtartotta.

A román államtól nyugdíjra édes atya nem igen tarthat jogos igényt, ha már nyugdíjazott lett a magyar állam által is, ha nem lett szegált. Egyébként a nyugdíjfolyósítás iránti kérvényeket a kir. táblák székhelyén működő nyugdíj bizottsághoz — Comisia Regională Penziuni — kell benyújtani. Édes atya eseten Marosvásárhelyen (Targu Mures), Mellékelni kell a kéréshez a születési anyakönyvi kivonatot, személyazonosság bizonyítványt, melyben meg kell jelölni a tartózkodási helyét igazolni azt, hogy semmiféle fizetéses állást hivataltal nem tölt be és kell egy bizonyítványt a szolgálati időről s arról, hogy a szolgálati idő megfizette a nyugdíjárulékokat.

Sz. M. Dés. Az állampolgárság elnyerésére irányuló kérések a belügyminiszteriumba várják az ellentétését. Szorgalmazásra „Erdélyi Segélyiroda” volna felkérhető. Ez a megkeresések Tőkés Ernő ref. esperes címére (București, Bulevard Basarab 667) küldendők. A megkereséshez válaszbellyegyet és költségekre 100 leu kell mellékelni. A megkeresés tárgyát és az ellátásra váró kérvény odaérkeztenek időpontját, (lehetőleg számszám) közölni kell.

F. J. Dézna. Ha öreg szülői állandó és lehetőleg háborítatlan itmaradását kívánja biztosítani, úgy az állampolgárság megszerzése szükséges. E végett kért kell Magyarországi belügyminiszterétől az ottani állampolgárság kitételekétől az elbocsátást. Az itteni állampolgárság elnyerésért csak ennek megtörténte lehet folyamodni. A folyamodáshoz az érdekelte oklevelen kívül az illetők korát, családi állapotát foglalkozását és azt a körülményeket igazolni, hogy letelepedésük valamilyen községben nem eshetik kifogás alá. Ha eltartásukról más, (adott esetben valóságos leg Ön) fog gondoskodni, igazolandó a községig, hogy erre megfelelő vagyonnal, vagy leg jövedelemmel rendelkezik. Minden esetben nyitvány az állam nyelven állítandó ki, illetleg a más nyelven kiállított bizonyítvány hiteles fordításban is mellékelendő. Mindezt pedig minden igazolás mellett is meg kell tenni, hogy a honosítás, illetleg az állampolgárság elnyerése iránt beadott kérvénynek nem adnak helyet, a célzott lépést a község határozatának tartjuk. A kérvény felett a belügyminiszter határoz.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Apróhirdetéseink tarifája: Minden szó 5, vastagabb betűvel 10 L. Legkisebb hirdetés 60 L. Allást keresők részére 20 szóig 50 L. Előfizetőknek minden szó 4, vastagabb betűvel 8 L.

H. P. Babsa (csak naptárt küldhettünk), T. Bl. Iablonija, T. M. Radnótfája, B. J. Zágón, M. L. Szentivánlőborfalva, Sz. L. Pankota, G. I. Nagysármás, L. I. kurátor Dármánesztől, G. J. Buenos Aires, K. I. Korond, L. I. Jobbágytelke, B. A. és E. J. Székelyderzs (a 120 L. bejött), ifj. F. J. Hegyközszentimre, R. M. és R. A. Kézdiszentlélek.

Itt felsoroltak az új előfizetőkért, lelkes és önzetlen támogatásukért fogadják mely tiszteletünket, hálánkat és köszönetünket, bizalommal kérjük és várjuk további eredményes támogatásukat.

6057-es Brassó. Tanuskodás kötelező, különben elövezetik. Másik kérdésre később adunk kimerítő választ. K. E. K. Avasujváros. 100 L. javára írva, rendben 1925. XII. 31-ig. Surányi 7052-es Székelyföldvár. Naptárt címére kétszer kiküldöttük, mit feljegyzésünk igazolnak s így eljárás nem volt méltányos. M. Gy. Belényesujlak. A nyári kilépésekre vonatkozólag olvassa el más helyen lévő közleményünket. M. A. á. Szentegyházsfalu. Rendben 1926. XII. 31-ig. B. I. Temeslilésd. 1926. XII. 31-ig fizetendő 80 L. O. J. Kolozsvár. Gondolatai szépek, de a forma még közlésre nem alkalmas. K. L. Sztána. A 185 L-t a „Nagy Károly alapítvány”-ra kikézbcsítettük. B. E. Homoródszentmárton. Rendben 1926. IV. 1-ig. Fogy. Szöv. Makfalva. A 150 L.-ből 50 L. átmegy 1927-re, lap április 1-től megindítva. K. J. Élesd. 1926. XII. 31-ig kell még 70 L. G. M. Sepsiszentkirály. 1. 30 án bejött, a lejáratok: F. J., N. S., Gy. K., G. M., B. L.-né rendben 1926. XII. 31-ig, J. B. nek 1927-re is átmegy 20 L., ifj. S. F.-nek és K. G.-nek 1927-re átmegy 15-15 L. V. I. Olthévíz. 1925. XII. 31-ig rendben. S. J. S.-é Magyarszarvaskend. A tárgy kényes, az ilyen cikk nekünk is s főleg írójának kellemetlen volna (eseteink vannak rá) s azért közlésétől elállunk. H. J. Valkány. A 11-ik számban. I. V. Szarazajta 1926. XII. 31-ig kell 108 L. Ipar-

test. Székelyhid. 1926. XII. 31-ig fizetendő 82 L. P. M. Gyepes. Ifj. D. M. rendben 1925. XII. 31-ig. Iparos Olvasókör Gyergyóremete. A kért szindarab nem kapható. Sz. Gy. Hosszszufalu. Cím javítva, rendben 1925. XII. 31-ig. J. K. Gyimesközéplek. 1926. XII. 31-ig 210 L.

A „Magyar Nép”-et olvasni és terjeszteni magyar kötelesség!

Apróhirdetések.

40 éves, nőtlen, földmives iskolát végzett egyén azonnali belépésre állást keres. Cim: Pap Imre Berca—Bere, p. u. Ciumești—Csomaköz. Jud. Sătmar.

Eladó. 1 drb. teljesen jókarban levő, négy lőerős, járgányos cséplő, teljesen felszerelve, fizemképes állapotban, 18,000 azaz tízenyolcezer leuért. Megtekinthető Alexandru Karsay Sándor Sachelhid—Székelyhid, Jud. Bihor, Str. Gărei No. 86.

Cipészek szaklapja megrendelhető Babos Károlynál, Cluj—Kolozsvár, Str. Pata 87. szám.

Egy négyes gőzházán, magánjáró, teljesen jókarban, eladó, megtekinthető Fábrián Sándornál Săcășeni—Érszakácsi (Szilágym.) községben.

Vasutállomástól 6 km.-re, országot mentén, körülbelül 10 hold szép fekvésű belső, 8 szobás url lakás köből, 16 marhára istálló, klciszlin cseréppel fedve, gabonás köből, a birtokból 2 hold termő fajgyümölcsös, 3 hold dohánytermőföld, a többi veteményes, olcsón eladó. Cimet a kiadóhivatal 10 Leu portó beklidése ellenében közli.

A farkasaszi 4 járatu gőzmalom és olajgyár 10 évi haszonbérletre azonnal kiadó. Bartha Testvérek, Fărcașa—Farkasaszi, Szatmármegeye.

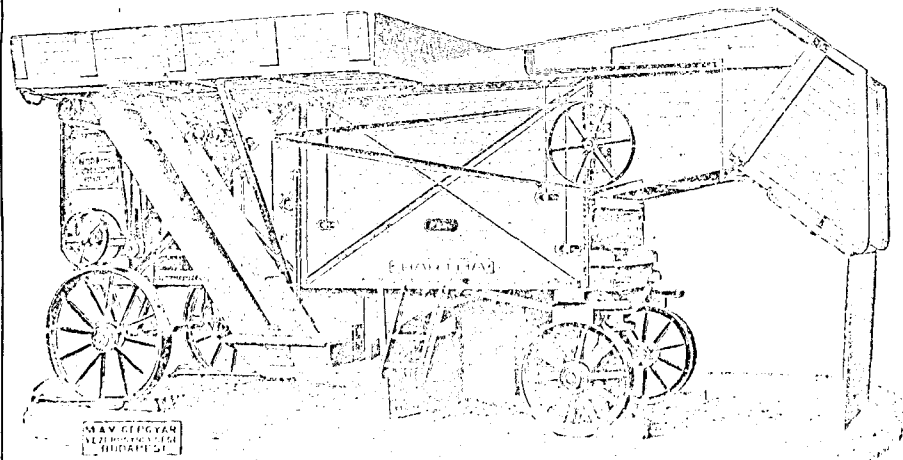
A LEGIZLÉSESEBB NYOMTATVÁNYOK A „MINERVA” KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZETÉBEN KÉSZÜLNEK. CLUJ, STR. BARON L. POP. 5

Az E. G. E. kiadásában megjelent könyvek és egyéb nyomtatványok árjegyzéke.

1. ár, ha a füzetet személyesen veszi meg;
2. ár, ha a füzet árát előzetesen beküldi és egyszerű postai küldés mellett, a füzet megérkezéskor felelősséget nem vállalunk.
3. ár, ha a füzet árát előzetesen beküldi ajánlott és felelős postai küldéssel.
4. ár, ha a füzetet utánvétellel küldjük meg. Megrendelések azok értékével együtt az Erdélyi Gazdasági Egylet titkárl hivatala (Cluj—Kolozsvár, Str. Andrei Mureșan 10.) címére küldendők. Őt példányon felüli füzetmegrendelés esetén 25 százalék engedmény.

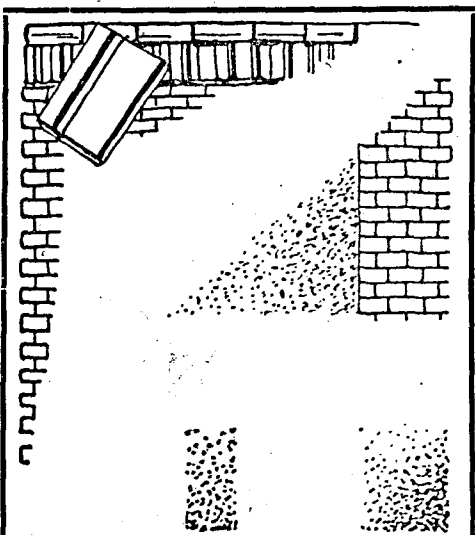
	Lei
1. Réti János. A trágáról, a trágázásról. — — — — —	5 6 12 16
2. Virág Elek. Sertéstenyésztés és hizlalása. — — — — —	20 21 27 31
3. Gáspár József. A kaszálók és legelők ápolása. — — — — —	20 21 27 31
4. Tormay Béla. A borjúk fölneveléséről. — — — — —	5 6 12 16
6. Hauer Géza. A fejőstehénről. — — — — —	5 6 12 16
7. Hensch Árpád. A szántás-ve-tésről. — — — — —	5 6 12 16
17. Ásványi Lajos. A vörös lóhere termesztéséről. — — — — —	8 9 15 19
19. Herényi. A nyerstakarmányok eltevése. — — — — —	5 6 12 16
20. K. Vörös S. A gazdaságok berendezéséről. — — — — —	5 6 12 16
21. Marx Ferenc. A kosárfűz ter-melése. — — — — —	5 6 12 16
22. Kovácsy B. Házi állataink ta-karmányozása — — — — —	5 6 12 16
30. Nemes István. Az öntözés. — — — — —	5 6 12 16
36. Jakab L. Állataink egész-ségének gondozása — — — — —	10 11 17 21
38. Cserháti S. A gyomok kár-tékonyasága. — — — — —	5 6 12 16
43. Iklvali. Szőlőművelésről — — — — —	5 6 12 16
46. L'Huillier I. A káposzta-félék termesztése — — — — —	5 6 12 16
47. Dr. Baintner F. A mezőgaz-dasági szeszgyárak — — — — —	5 6 12 16
52. Dr. Barna. A kenyéradó nő-vények ellenségei — — — — —	10 11 17 21
54. Dr. Péter. Vadontermő gyógy-növények gyűjtése — — — — —	10 11 17 21
56. Dr. Cséser Lajos. Kalauz a falusi gazdasági társadalom-tudományban — — — — —	10 11 17 21
57. Szász Ferenc. Tejgazdaság. Sajtőkészítés — — — — —	15 16 22 20
58. Jászberényi András. Tejgaz-daság, vajkészítés — — — — —	15 16 22 26
59. Cséser Gyula. Az utak és te-rek fásítása — — — — —	5 6 12 16
60. Dr. Szentkirályi Ákos. Erdély juhái — — — — —	40 41 47 51
61. Dr. Péter B. A gyógynövény-termesztés — — — — —	10 11 17 21
Dr. Nagy E. A gazdakörök szer-vezéséről — — — — —	10 11 17 21
Hágatási jegyzék darabja — — — — —	5 6 12 16
Hágatási és borjazási jegyzék darabja — — — — —	5 6 12 16
Törzskönyvelési lap tehének és bikák részére — — — — —	5 6 12 16
Próbafejési napló darabja — — — — —	5 6 12 16
Napszámjegyzék 100 oldalas — — — — —	20 21 27 31
Napszámjegyzék 50 oldalas — — — — —	15 16 22 26
Napszámjegyzék 16 oldalas — — — — —	5 6 12 16
Szegődménylevél drabja — — — — —	3 4 10 14
Gazdaköri alapszabályminta drb-ja — — — — —	5 6 12 16
Mezőgazd. kamarákról szóló tör-vény — — — — —	10 11 17 21
Az állattenyésztésről szóló törvény — — — — —	5 6 12 16
Dr. Szentkirályi Ákos. Erdély szarvasmarha tenyésztés dolga különnyomat az „Erdélyi Gaz-dá”-ból — — — — —	20 21 27 31

Megérkeztek a legújabb típusu Máv. cséplők.

Mielőtt vásárlásra határozná magát, tekintse meg azokat. Ritánatra Fordson traktorral, petroleum v. nyersolaj lokomobilokkal párosítom. BARTHA ÁRPÁD géposztálya, S.-szentgyörgy-Sft. Gheorghe.

Mindezek megrendelhetők a „Magyar Nép” kiadóhivatala közvetítésével is.

**ARANYOSGYÉRESI
AGYAGIPAR R.-T.**

Ajánlja elsőrangú, földgázzal égetett hornyolt és hódfarkú TETŐCSEREPÉT, normál és németmértű FALI- ÉS KUT-TÉGLÁJÁT valamint elsőrendű, különböző méretben készült ALAPCSŐVEIT.

Cég és iroda Turda-Torda. Telefonsz: 107.

Déri Árpád

magkereskedése.
CLUJ, Strada Regina Maria 10.

Ajánlja németországi és hollandiai garantált fajazonos, tiszta és csiraképes konyha-kerti-, virág-, és gazdasági magvait.

Árjegyzéket portómentesen küld.

ELLENZÉK

az erdélyi magyarság legrégebb, legélénkebb, legelterjedtebb napilapja. — Ennélfogva mint hirdetési organum is nélkülözhetetlen.

ELLENZÉK

szerkesztősége: kiadóhivatala:
Str. I. Bratianu Str. Iuliu Maniu
Király-utca 22. Szentegyház-u, 1.

CLUJ — KOLOZSVÁR.

„Transsylvania“ Bank Z.-t.

azelőtt
Gyulafehérvári Takarékpénztár rt.

Alapított: 1872. évben.

Fióktételei:

- Kézdivásárhely
- Csíkyszereda
- Ditró
- Torda

Elfogad betéteket, lezárástól váltókat és hárhova teljesít átutalásokat és meghitelezéseket.

Vezérképviselő: A Gazdák Általános Biztosító rt.-nek Afiliált Intézete: Parajdi Közgazdasági Bank, Parajd

HÖNIG FRIEDRICH ARMO

Románia legrégebb és legnagyobb
HARANGÖNTŐÉJÉ

Alapított 1840-ben.
Ajánlja saját találmányú szabadalmazott HARANGJAIT a hangok előre való meghatározására. Vas harangszerelvényeket és vas harangállványokat. Nemes anyag, nemes művet.

Vásárlásainál saját érdekében mindig hivatalozzék a lapunkban olvasott hirdetésre

A szerkesztésért felel: GYALLAY DOMOKOS
A kiadásért felel: PETRES KÁLMÁN
kiadóhivatali igazgató

Vásároljon Hangya-kaszát!
Minden egyes darabot jóállással adnak el a „HANGYA” fogyasztási szövetkezetek.

